

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

м. Київ

Про затвердження Положення про впорядкування діяльності з надання супровідних послуг на ринку фінансового лізингу

Відповідно до статей 7, 15, 55¹, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 21, 28 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, статті 11 Закону України “Про фінансовий лізинг”, з метою впорядкування діяльності з надання супровідних послуг на ринку фінансового лізингу Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Положення про впорядкування діяльності з надання супровідних послуг на ринку фінансового лізингу (далі – Положення), що додається.

2. Небанківським фінансовим установам та особам, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги на підставі ліцензії на здійснення діяльності з надання послуг фінансового лізингу та особам, що здійснюють посередницькі послуги на ринку фінансового лізингу цією постановою протягом трьох місяців з дня набрання чинності цією постановою привести свою діяльність у відповідність до вимог Положення.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Голову Національного банку України Кирила Шевченка.

4. Постанова набирає чинності з _____ року.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України

Положення
про впорядкування діяльності з надання супровідних послуг
на ринку фінансового лізингу

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до вимог Законів України “Про Національний банк України”, “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, “Про фінансовий лізинг” та встановлює вимоги до осіб, які надають супровідні послуги на ринку фінансового лізингу, та особливості надання таких послуг.

2. Терміни у цьому Положенні вживаються в такому значенні:

1) агент – надавач посередницьких послуг на ринку фінансового лізингу який від імені, за дорученням та в інтересах лізингодавця здійснює укладення договору фінансового лізингу, надає консультаційні чи експертно-інформаційні послуги та/або проводить іншу роботу, пов’язану з підготовкою, укладенням, виконанням та/або супроводом договору фінансового лізингу;

2) надавач допоміжних послуг – юридична особа та фізична особа - підприємець, яка залучається для надання допоміжних послуг лізингоодержувачу.

Інші терміни в цьому Положенні вживаються у значеннях, наведених у Цивільному кодексі України, Господарському кодексі України, Кодексі України про адміністративні правопорушення, Законах України “Про фінансовий лізинг”, “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” та інших законодавчих актах України.

II. Вимоги до лізингодавця, який укладає договір із агентом

3. Лізингодавець укладає договір із агентом про надання посередницьких послуг, який відповідає вимогам, установленим законодавством України та цим Положенням.

4. Договір, укладений між лізингодавцем і агентом, має обов'язково включати:

1) повний перелік завдань/повноважень, які лізингодавець передає агенту;

2) умови, на яких здійснюється ідентифікація та верифікація лізингоодержувача агентом згідно з законодавством України з питань фінансового моніторингу;

3) порядок розрахунку розміру та сплати лізингодавцем винагороди за послуги агента;

4) інформацію про територію, на яку поширюються завдання/повноваження агента. Якщо територію, на яку поширюються завдання/повноваження агента, в договорі не визначено, то вважається, що агент діє в межах території України;

5) порядок урегулювання спорів між лізингодавцем і агентом, які виникають під час здійснення агентом посередницької діяльності на ринку фінансового лізингу;

6) порядок здійснення лізингодавцем контролю за діяльністю агента;

7) порядок розрахунку розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних лізингодавцю внаслідок неправомірних дій агента під час здійснення ним діяльності на ринку фінансового лізингу;

8) порядок припинення дії укладеного з агентом договору, включаючи його дострокове розірвання.

9) строк його дії;

10) форму підтвердження повноважень (представництва) агента.

5. Лізингодавець, який має право укласти договір з агентом, зобов'язаний передбачити у своїх внутрішніх правилах надання послуг фінансового лізингу:

1) порядок, особливості надання лізингодавцем послуг фінансового лізингу за участю агента;

2) організацію роботи лізингодавця з агентом і припинення роботи з ним, включаючи порядок укладення та розірвання договору з агентом;

3) порядок організації та проведення навчання та підвищення кваліфікації агентів і їх працівників;

4) порядок здійснення лізингодавцем внутрішнього контролю за відповідністю агента вимогам, установленим у пунктах 9-13 розділу III цього Положення, під час укладення договору з агентом та протягом строку його дії;

5) перелік завдань/повноважень, які лізингодавець має право доручити агенту;

6) вимоги до агента, що забезпечують технічну спроможність здійснення ним діяльності на ринку фінансового лізингу на належному рівні (наявність комп'ютерної техніки, програмного забезпечення, комунікаційних засобів, захищеності електронних систем);

7) порядок здійснення лізингодавцем внутрішнього контролю відповідності договору фінансового лізингу, який укладений за участю агента, вимогам законодавства України та внутрішнім правилам надання послуг фінансового лізингу;

8) порядок передання агентом лізингодавцю документів, інформації, необхідних для забезпечення виконання лізингодавцем вимог нормативно-правових актів Національного банку;

9) порядок здійснення лізингодавцем контролю за дотриманням агентом вимог законодавства України про надання послуг фінансового лізингу та реагування лізингодавцем на порушення в діяльності агента;

10) порядок врегулювання спорів із лізингоодержувачами за договорами, укладеними за участю агентів.

6. Лізингодавець зобов'язаний достроково розірвати договір, укладений з агентом якщо:

1) отримання/виявлення інформації, що може свідчити про недостовірність поданих агентом документів для укладення договору з лізингодавцем або подання неповної інформації про надання посередницьких послуг, включаючи щодо виконання вимог підпунктів 1, 3, 4 пункту 9 розділу III цього Положення;

2) отримання/виявлення інформації, що може свідчити про невідповідність особи вимогам, зазначених в пунктах 9-11 розділу III цього Положення та законодавства України у сфері фінансового лізингу.

7. Лізингодавець розміщує у вільному доступі та забезпечує актуалізацію інформації про агента, з яким укладено агентський договір, на власному вебсайті із забезпеченням можливості її перегляду, шляхом розміщення таких відомостей:

1) повне найменування юридичної особи - агента або прізвище, ім'я, по – батькові агента фізичної особи – підприємця;

2) ідентифікаційний код юридичної особи, яка надає посередницькі послуги на ринку фінансового лізингу, в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України (далі – Реєстр підприємств та організацій) або реєстраційний номер облікової картки платника податків фізичної особи-підприємця;

3) перелік завдань/повноважень, які лізингодавець доручає агенту;

4) відомості про територію, на яку поширюються завдання/повноваження агента;

5) місцезнаходження юридичної особи або фізичної-особи підприємця згідно з інформацією з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;

6) відомості про керівника юридичної особи-агента;

7) адресу вебсайту агента (за наявності);

8) адресу для отримання поштових повідомлень та електронну адресу;

9) номери телефонів контактних осіб із зазначенням коду міжміського (міжнародного) зв'язку;

10) заповнення лізингодавця про здійснення перевірки відповідності агента вимогам, установленим цим Положенням.

8. Лізингодавець не має право доручати агенту отримання лізингових платежів на банківський рахунок агента чи в касу агента в готівковій формі.

III. Вимоги до агента

9. Фізична особа-підприємець, яка здійснює посередницьку діяльність на ринку фінансового лізингу, а також керівник (особа, яка виконує його обов'язки)

юридичної особи, що здійснює посередницьку діяльність на ринку фінансового лізингу, повинні відповідати таким вимогам:

- 1) належати до резидентів України відповідно до Податкового кодексу України;
- 2) мати знання законодавства у сфері фінансового лізингу, законодавства України про фінансовий лізинг та законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг, про захист персональних даних;
- 3) мати повну цивільну дієздатність;
- 4) мати бездоганну ділову репутацію, відповідно до пункту 13 розділу III цього Положення.

10. Працівники агента, до посадових обов'язків яких належить укладення договорів фінансового лізингу, надання консультаційних чи експертно-інформаційних послуг та/або проведення іншої роботи, пов'язаної з підготовкою, укладенням, виконанням та/або супроводом договорів фінансового лізингу повинні мати знання у сфері фінансового лізингу, законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг та законодавства України про фінансовий лізинг, про захист персональних даних для належного виконання своїх посадових обов'язків та попередження порушень агентом вимог законодавства України.

11. Особи, зазначені в пункті 9 та пункті 10 розділу III цього Положення, для отримання знань у сфері фінансового лізингу зобов'язані не рідше одного разу на рік проходити підготовку та постійно підвищувати рівень своєї кваліфікації шляхом проходження організованого лізингодавцем навчання з питань фінансового лізингу, законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг та про захист персональних даних.

Програма такого навчання має обов'язково включати ознайомлення із:

- 1) законодавством України, що регулює відносини у сфері фінансового лізингу та законодавством України про захист прав споживачів фінансових послуг;
- 2) визначеним лізингодавцем порядком укладання агентом в інтересах лізингодавця договорів фінансового лізингу;
- 3) порядком здійснення агентом обліку та передавання лізингодавцю укладених агентом в інтересах лізингодавця договорів фінансового лізингу;

4) способами організації роботи агента із лізингодавцем та лізингоодержувачем;

5) законодавством України про захист персональних даних.

12. Лізингодавець здійснює контроль за рівнем знань осіб, зазначених в пункті 9 та в пункті 10 розділу III цього Положення, шляхом проведення тестування знань.

13. Ділова репутація фізичної особи-підприємця, яка здійснює посередницьку діяльність на ринку фінансового лізингу, а також керівника (особи, яка виконує його обов'язки) юридичної особи, що здійснює посередницьку діяльність на ринку фінансового лізингу, є бездоганною, якщо:

1) немає судимості, яка не погашена та не знята в установленому законодавством України порядку, за злочини, передбачені розділами VI, VII, XVII Особливої частини Кримінального кодексу України;

2) немає порушення (невиконання або неналежного виконання) зобов'язання фінансового характеру, сума якого перевищує 50 тисяч гривень (або еквівалент цієї суми в іноземній валюті), а строк порушення перевищує 30 календарних днів поспіль щодо будь-якого банку або іншої юридичної чи фізичної особи протягом останніх трьох років до дати обрання/призначення керівника (особи, яка виконує його обов'язки) юридичної особи, що здійснює посередницьку діяльність на ринку фінансового лізингу або до початку надання супровідних послуг фізичною особою-підприємцем;

3) особу не позбавлено права займатися господарською діяльністю або діяльністю пов'язаною з наданням фінансових послуг або діяльністю, пов'язаною з фінансами, чи займати керівні посади згідно з вироком або іншим рішенням суду, який набрав законної сили;

4) не було звільнення за статтями 40 (пункти 7, 8 частини першої цієї статті), 41 (крім пунктів 4, 5 частини першої цієї статті) Кодексу законів про працю України (протягом останніх трьох років до дати обрання/призначення керівника (особи, яка виконує його обов'язки) юридичної особи, що здійснює посередницьку діяльність на ринку фінансового лізингу або до початку надання супровідних послуг фізичною особою-підприємцем);

5) не було адміністративного стягнення за порушення вимог банківського законодавства України, законодавства України у сфері надання фінансових

послуг, законодавства України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг (застосовується протягом одного року з дня настання такої події);

б) особа не була керівником юридичної особи, що надає фінансові послуги або посередницькі послуги на ринках фінансових послуг, протягом останніх 6 місяців, що передували визнанню такої юридичної особи банкрутом;

7) особу не було визнано банкрутом у справі про неплатоспроможність щодо фізичної особи.

14. Агент має право розпочати діяльність із надання посередницьких послуг на ринку фінансового лізингу в інтересах лізингодавця після оприлюднення лізингодавцем інформації про агента на власному вебсайті.

15. Обов'язок щодо повідомлення агента про оприлюднення лізингодавцем інформації про агента на власному вебсайті покладається на лізингодавця.

16. Лізингодавець здійснює контроль за відповідністю діяльності агента вимогам законодавства України у сфері фінансового лізингу та законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг. Відповідальність перед третіми особами за дії або бездіяльність агента під час надання послуги фінансового лізингу покладається на лізингодавця.

IV. Особливості надання допоміжних послуг

17. Лізингодавець визначає згідно з вимогами розділу IV цього Положення перелік осіб для надання лізингоодержувачу допоміжних послуг, вартість яких включено до складу лізингових платежів або відшкодовується чи сплачується лізингоодержувачем додатково до лізингових платежів (далі – перелік осіб).

Лізингоодержувач має право обрати особу для отримання допоміжних послуг з переліку осіб, визначеного лізингодавцем (за наявності такого переліку).

Лізингодавець надає перелік осіб на вимогу лізингоодержувача в письмовій чи електронній формі за його вибором.

18. Фізична особа-підприємець – надавач допоміжних послуг, а також юридична особа – надавач допоміжних послуг для включення до переліку осіб, повинні відповідати таким вимогам:

1) мати право на здійснення діяльності з надання відповідної допоміжної послуги;

2) мати достатню кількість кваліфікованих співробітників та обладнання необхідного для належного надання допоміжних послуг.

19. Лізингодавець розміщує у вільному доступі та забезпечує актуалізацію інформації про вимоги до осіб, яких він залучає для надання допоміжних послуг до відповідних договорів, правила співпраці лізингодавця з такими особами, а також їх перелік, на власному вебсайті із забезпеченням можливості її перегляду, шляхом розміщення таких відомостей:

1) найменування юридичної особи – надавача допоміжних послуг або прізвище, ім'я, по - батькові фізичної особи – підприємця – надавача допоміжних послуг;

2) ідентифікаційний код юридичної особи, яка надає допоміжні послуги, в Реєстрі підприємств та організацій або реєстраційний номер облікової картки платника податків фізичної особи-підприємця;

3) перелік допоміжних послуг, для надання яких лізингодавець залучає особу;

4) запевнення лізингодавця про здійснення перевірки надавача допоміжних послуг вимогам, установлених цим Положенням;

5) розмір та умови сплати платежів за допоміжні послуги, вартість яких не включена в розмір лізингових платежів та компенсується лізингоодержувачем лізингодавцю додатково до лізингових платежів, та які є обов'язковими для укладення договору фінансового лізингу чи можуть надаватися протягом строку дії договору фінансового лізингу;

6) необхідність укладення лізингоодержувачем договорів з надавачами допоміжних послуг щодо послуг, які є обов'язковими для укладення договору фінансового лізингу чи можуть надаватися протягом строку дії договору фінансового лізингу.

20. Лізингодавець зобов'язаний достроково припинити відносини з надавачем допоміжних послуг, якщо:

1) встановлено факти подання особою, яка залучається лізингодавцем для надання допоміжних послуг недостовірної або неповної інформації, включаючи виконання вимог, встановлених розділом IV цього Положення;

2) встановлено факти, що свідчать про невідповідність особи вимогам, зазначеним у розділі IV цього Положення.

21. Лізингодавець зобов'язаний повідомити лізингоодержувачу умови надання допоміжних послуг (включно з інформацією про особу, яку буде залучено до надання допоміжних послуг) в письмовій формі (в електронній формі або у формі паперового документа) та отримати письмову згоду лізингоодержувача на надання таких послуг на вказаних умовах до укладення договору фінансового лізингу.

22. Лізингодавець не має права вимагати у лізингоодержувача отримання допоміжних послуг за рахунок лізингоодержувача, якщо обов'язковість такої додаткової послуги для лізингоодержувача не визначена умовами договору фінансового лізингу.

23. Надавач допоміжних послуг звітує перед лізингодавцем про надані допоміжні послуги в порядку, встановленому лізингодавцем. Лізингодавець, в порядку, встановленому цим Положенням, забезпечує контроль над відповідністю виконанням правил співпраці з особами, яких він залучає для надання допоміжних послуг, що розміщені на вебсайті лізингодавця в порядку, встановленому пунктом 20 цього Положення.

24. Лізингодавець здійснює контроль за відповідністю діяльності надавача допоміжних послуг вимогам законодавства України у сфері фінансового лізингу та законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг. Відповідальність за порушення вимог законодавства України про надання фінансових послуг, спричинене діями або бездіяльністю надавача допоміжних послуг під час надання допоміжних послуг, покладається на лізингодавця.